

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.222/2025/4.

A felperes:

Felperes1 (cím2 Bv. intézet)

A felperes képviselője:

dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd (cím3)

Az alperes:

Alperes1

(cím4)

Az alperes képviselője:

dr. Kövér Anita jogtanácsos (cím4)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék, 15.P.20.024/2025/21. sorszám

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 22. sorszám

í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 230.000 (kettőszázharmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 368.000 (háromszázhatvannyolcezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A pártfogó ügyvédi díjat a felperes viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes a Alperes1ben szabadságvesztés büntetését töltötte 2019. évtől 2023. április 23. napjáig. Ezen időszak jelentős részét a Covid19 világjárvány jelentősen befolyásolta, így a büntetés-végrehajtási intézetekben is szigorú látogatási és kapcsolattartási korlátozásokat alkalmaztak. A felperesnek ebben az időszakban erősen korlátozott lehetősége volt arra, hogy személyes kapcsolatot tartson fenn családjával.

[2] A felperes és volt élettársa, Személy1 1997. márciusában különváltak, kapcsolatukból négy közös gyermekük született. A volt élettárs az évek során elköltözött, így a felperesnek hosszú időn keresztül semmilyen közvetlen elérhetősége nem volt gyermekeivel.

[3] A felperes állítása szerint a család 2021. márciusában nyolc darab fényképet küldött be a felperes részére, amelyeken gyermekei és nemrég született unokája is szerepeltek. A felperes állítása szerint a beküldött nyolc darab színes fényképet az alperes által működtetett büntetés-végrehajtási intézet nevelője átvette, és a felperes számára kizárólag fekete-fehér fénymásolat formájában adta ki. A nevelő szóban ígéretet tett arra, hogy a világjárvány után az eredeti színes példányokat is át fogják adni a felperes részére. A felperes előadása szerint 2023. júniusában ismételten kérte az eredeti képek kiadását, azonban az intézet válasza szerint azok az irodából eltűntek, hollétük ismeretlen, így átadásuk nem történt meg.

[4] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen járt el, amikor a felperes részére családtagjai által beküldött nyolc darab eredeti, színes fényképet nem adta ki, azokat nem őrizte meg, ezzel a felperest megfosztotta a személyes jellegű családi emlékeitől, megsértette a felperes családi élethez, magánéletéhez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait. Mindezek alapján kérte kötelezni az alperest 4.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére. A keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.

évi V. törvény (Ptk.) 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára, a 2:52. § (1)-(2) bekezdéseire, a 2:42. § (2) bekezdésére, a 2:43. § b) pontjára és a 6:519. §-ra, valamint a 6:548. §-ra, továbbá az Alaptörvény III. cikkére alapozta.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azt sem jogalapjában, sem összecszerűségében nem ismerte el. Az alperes álláspontja szerint a felperes állításai nincsenek bizonyítva, tényelődása ellentmondásos, zavaros és hiányos. Hivatkozott arra is, hogy nem terjesztett elő a felperes a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bvtv.) 21. §, illetve 142. § szerinti rendes jogorvoslati kérelemnek minősülő panaszt.

[6] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 230.000 forint perköltséget. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy 219.500 forint feljegyzett eljárási illetéket az állam visel, továbbá a felperes 100 %-ban pervesztes lett, a felperes pártfogó ügyvédjének díja a felperes terhére esik.

[7] Az ítélet indokolásában megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek viszonylatában annak van jelentősége, hogy a felek között büntetés-végrehajtási jogviszony áll fenn, amelynek keretén belül az alperes kétséget kizáróan közhatalmat gyakorol, ezért felelősségére a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadók.

[8] Kiemelte a Ptk. 6:548. § (1) bekezdését és rámutatott, hogy a felperes által a keresetében állított alperesi jogsértés abban áll, hogy az alperes az által sértette meg a felperes személyiségi jogait, hogy a nyolc darab színes fényképet részére eredetiben nem adta át, azok eltűntek. A felperesnek pedig a perben keresete megalapozottságához egyrészt azt kellett bizonyítania, hogy az alperes jogellenesen járt el.

[9] Emellett azt is a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperes jogellenes magatartása a személyiségi jogait sértette. Önmagában az esetleges jogellenes alperesi magatartás nem jelenti egyúttal a felperes személyiségi jogainak a megsértését. Azt is a felperes tartozott bizonyítani, hogy a személyiségi jogait sértő alperesi magatartás olyan hátrányt okozott a felperesnek, amely sérelemdíj megállapítására alapot ad.

[10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mindezeket megelőzően a Ptk. 6:548. § (1) bekezdés alapján azt is a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a sérelem, kár, rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. Rámutatott, hogy a büntetés-végrehajtási jogviszony keretében ilyen jogorvoslatnak minősül a Bvtv. 21. § és 142. § alapján előterjeszthető panasz.

[11] A felperesi bizonyítási kötelezettség körébe tartozó fenti tényeket a felperes a per során bizonyítani nem tudta. A panasszal kapcsolatosan a felperes ellentmondásos tényállításokat tett, úgy nyilatkozott, hogy írásbeli panaszt nyújtott be a bv. parancsnoknak, az időpontok vonatkozásában több tényelődást tett, az alperesi nyilvántartásban az, hogy ilyen jellegű, ilyen ok miatti panaszt nyújtott volna be a felperes, nincs nyoma, a felperes okiratokat becsatolni nem tudott.

[12] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az igény érvényesítésének jogi lehetősége is hiányzik a megelőző eljárás hiányában, a további jogszabályi feltételeket a bíróság már nem is vizsgálta, és emiatt indokolatlan volt további bizonyítás lefolytatása, tanúk meghallgatása.

[13] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes jelentett be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte a Pp. 381. § alapján. Másodlagosan annak megváltoztatását és a felperes keresetének megfelelő döntés meghozatalát kérte.

[14] Mindenekelőtt előadta, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróság indokolásának azon részével, miszerint a peres eljárást meg kell előznie panasz, illetve kártérítési igény érvényesítésének közvetlenül a bv.intézet irányában. Egyetértett ezzel a követelménnyel abban az esetben, amennyiben a per alperese bv. intézet és a felperes vele szemben kárigényt érvényesít. Ez viszont nem állapítható meg abban az esetben, ha a felperes sérelemdíj iránti igényt érvényesít. A felperes hivatkozása szerint a Szombathelyi Törvényszék (P.20.122/2022.) és a Fővárosi Törvényszék (20.P.20.162/2023/16., P.24.047/2017/55.) korábbi döntései értelmében a pert megelőző eljárásra nincs szükség. Ezt támasztja alá a 3254/2019. (X.30.) számú AB határozat is, mely annyit mondott ki, hogy bármely igény kerül elutasításra a bv. intézet által, a bírói út akkor is rendelkezésre áll. Véleménye szerint abban minden fórum egyetért, hogy megelőző eljárásra csak akkor van szükség, ha kártérítés vagy sérelemdíj iránti igénye is van a felperesnek. A jelen perben a felperes sérelemdíj iránti igényt terjesztett elő jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelme mellett, melyet nyilvánvalóan nem kérhet közvetlenül a bv. intézettől.

[15] Egyebekben a felperes állította, hogy bizonyítási kötelezettségének teljes egészében eleget tett. Az elsőfokú bíróság a felperes bizonyítási indítványait indokolatlanul elutasította és tévesen leegyszerűsítette a jogvitát a hivatalos panasz meglétére vagy hiányára. A per tárgya ugyanis nem egy közigazgatási határozat elleni jogorvoslat volt, hanem egy konkrét személyiségi jogsérelem, melyet a bv. intézet alkalmazottai okoztak. A perfelvételi tárgyaláson a felperes előadta, hogy Személy2 százados ígéretet tett az eredeti képek COVID járvány utáni kiadására, mely egy bizalmi, kvázi letéti jogviszonyt hozott létre a felek között. A felperes alappal bízott abban, hogy a képeket visszakapja, ezért a formális panasz benyújtás elmaradása nem róható a terhére úgy, hogy az a kereset érdemi vizsgálat nélküli elutasítását eredményezné.

[16] Súlyos eljárási hibának minősítette a felperes által indítványozott tanúk meghallgatásának mellőzését, mivel éppen az ő állítását tudnák alátámasztani, akár a panasz benyújtásának szükségtelenségét vagy hatástalanságát. Kiemelte a felperes azt is, hogy a fogvatartotti lét sajátosságaiból, a gyakori átszállításból és az iratokhoz való korlátozott hozzáférésekből fakadóan a felperestől nem várható el, hogy évekkel később iktatott panasztanúsítványokat mutasson be.

[17] A másodlagos fellebbezési kérelmének alátámasztására előadta, hogy az alperes megsértette a Ptk. 2:43. § b) pontjában nevesített magánélethez és a családi élet tiszteletben tartásához való jogát. Azzal, hogy az alperes a színes fényképeket nem adta ki,

majd azokat elveszítette, megfosztotta attól a lehetőségtől a családi kapcsolatait megfelelő módon megélje. A fekete-fehér, rossz minőségű fénymásolatok nem pótolják az eredeti fényképek érzelmi értékét, azok visszatartása és elvesztése önkényes és jogellenes beavatkozás volt a magánszférájába.

[18] A sérelemdíj iránti igény kapcsán hangsúlyozta, hogy az arányban áll az elszenvedett nem vagyoni sérelemmel. Az alperes egy kiszolgáltatott helyzetben lévő személytől vette el a családi emlékeit, melyeket már nem lehet pótolni. Ennek következtében sérült a családi kapcsolatai ápolásához fűződő joga, mely jelentős lelki fájdalmat okozott, akadályozva a reintegrációját.

[19] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[20] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy az alperes jogellenesen járt el, továbbá, hogy ennek következtében felperes személyiségi joga sérült. A felperes állításait nem tudta bizonyítani, okiratokat, az általa állított fekete-fehér fénymásolatokat nem csatolta. Ezekkel tudta volna igazolni a történeti tényállást, hogy mely fényképek vonatkozásában állít sérelmet.

[21] Kiemelte az alperes, hogy a felperes a megelőző eljárás kérdésére sem ellenkérelmében, sem egyéb nyilatkozataiban nem hivatkozott, ezért ez szükségtelen, irreleváns. Az elsőfokú bíróság döntését az ügy összes körülményeire, a keresetlevélre, perbeli nyilatkozatokra, bizonyítékokra, illetve azok hiányaira alapította és nem csupán a panasz ki nem merítésére.

[22] Kitért arra, hogy amennyiben a felperes sérelmet is szenvedett volna el, kérdés, hogy a sérelem oly mértékű volt-e, mely alkalmas a sérelemdíj megállapítására, arra alapot adna-e. (BH2016.241., BDT2017.47.) Ezt támasztja alá a Győri Ítéltábla Pf.20.043/2024/5. számú döntése is. Hangsúlyozta az alperes, hogy az igény elbírálása körében nem az a kérdés, hogy az adott személy azt miként élte meg, hanem hogy a közérdek és a közfelfogás szerint történt-e sérelem, az reparációt, sérelmet igényel-e. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Pf.21.292/2017/5/II. számú ítéletére, mely rámutatott arra, hogy a fogvatartás tényéből eredő objektív tényező miatt számos hátrány terheli a fogvatartottat, amely ezen jogkövetkezménnyel természetesen együtt jár.

[23] Egyetértett az alperes az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy a felperesnek igazolnia kellett volna, hogy a sérelem rendes jogorvoslattal, azaz a Bv.tv. 21. § és 142. § szerinti panasszal nem volt elhárítható. Hivatkozott a több éves kialakult bírói gyakorlatra, mely szerint sérelemdíj követelés esetén szükséges vizsgálni, hogy a pert megelőzően a felperes igénybe vett-e egyéb jogorvoslatot. Ez ugyan nem perelőfeltétel, azonban ennek vizsgálata a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése, valamint a 6:548. § (1) bekezdése alapján elengedhetetlen.

[24] Rámutatott ugyanakkor az alperes, hogy az elsőfokú bíróság nem pusztán a panasz hiányára alapította döntését, hanem arra is, hogy a felperes egyetlen állítását sem tudta bizonyítani, tényelődása hiányos és pontatlan volt, okirati bizonyítékait nem csatolta. Hangsúlyozta az alperes, hogy eljárás megszüntetése iránti kérelmet érdemi ellenkérelmében nem terjesztett elő és az elsőfokú bíróság sem tett olyan megállapítást, miszerint panasz előterjesztése, és elbírálását követően 30 napon belül kellett volna peres eljárást kezdeményeznie.

[25] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal szemben, hogy személyiségi jogsértés, illetve sérelemdíj iránti követelés esetén a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, a sérelemdíj összegét pedig az eset összes körülményére, a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatására is tekintettel kell meghatározni.

[26] Az ítéltábla a fellebbezést a polgári perrendtartásról szóló CXXX. törvény (Pp.) 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[27] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az eljárást a jogszabályi előírások betartásával folytatta le, érdemi döntésével az ítéltábla az alább kifejtett eltérő indokok mentén egyetért.

[28] A Ptk. a személyiségi jogokat általános jelleggel védi, amikor úgy fogalmaz, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. [Ptk. 2:42. § (1) bekezdés]

[29] Főszabály szerint minden személyiségi érdeksérelmet okozó, azt veszélyeztető magatartás jogellenes. Személyiségvédelmi igény érvényesítésére azonban csak olyan jogsértés adhat alapot, ami a személy lényegét alkotó tulajdonságokat sért. Ezért generálklauzúlaként rögzíti a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. (BDT2019.4041.)

[30] A jelen perbeli esetben a felperes kereseti igényét arra alapozta, hogy a családja részéről neki megküldött, nyolc darab színes fényképfelvételt nem adták át, illetve, hogy azok már nem lelhetőek fel, elvesztek. Rámutat az ítéltábla, hogy ez a kereseti tényállásban szereplő magatartás ugyan jogellenesnek minősülhet, azonban nem kapcsolódik az egyén személyiségi jogának alapvető lényegéhez, ezért ez a magatartás bizonyítottsága esetében sem adhat alapot személyiségi jogsértés megállapítására.

[31] A fentiekből következően, a döntés érdemét tekintve - ugyan más indokok mentén, de - nem hibázott az elsőfokú bíróság azzal, hogy további bizonyítást a felperes állításának igazolására nem folytatott le. A személyiségi jogsértés megállapításának jogszabályi feltételei nem állnak fenn, hiszen az állított magatartás személyiségi jogsérelem megállapításához valósága esetén sem vezethetett. A fényképek átadásának elmaradása,

illetve azok elvesztése nem éri el azt a szintet, mely a családi élethez, magánélethez, illetve az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jog megállapítását eredményezhetné.

[32] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a bírósági eljárást megelőző eljárás, így a bv. intézettel szembeni panasz benyújtásának szükségessége, annak vizsgálata a fentebb kifejtettekre figyelemmel okafoggyottá vált. Ennek ellenére rá kell mutatni arra, hogy a bekövetkezett sérelem, sérelemdíj elbírálására a kártérítés szabályait kell alkalmazni [Ptk. 2:52. § (2) bekezdés], ezért ezen igény bv. intézettel szembeni előterjesztése esetén valóban előfeltételként kell vizsgálni a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítését. Ezzel szemben a személyiségi jogsértés megállapítására irányuló igényét a fogvatartott, illetve volt fogvatartott közvetlenül a bíróság előtt érvényesítheti. Ezen utóbbi esetben a kereset elbírálásának nem előfeltétele a panasz lehetőségének kimerítése.

[33] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla – tárgyaláson kívül eljárva - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése folytán viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült költségeket. Az ítéltábla a pertárgyérték alapulvételeivel, a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján, 250.000 forint összegben határozta meg az alperes ügyvédi munkadíját és kötelezte a pervesztes felperest annak megfizetésére.

[35] A feljegyzett fellebbezési illeték a felperes személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad. [Pp. 102. § (6) bekezdés]

[36] A felperes pártfogó ügyvédjének díját illetően a Pp. 101. (3) bekezdése alapján rendelkezett az ítéltábla arról, hogy viselésére a pervesztes felperes köteles.

Győr, 2026. február 2.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró